

Захаращеність іноземними словами. Ми звикли вживати іноземні терміни в науці, освіті, роботі та побуті. Прикро, коли маємо український відповідник, який або забутий (як “реченець” замість “дедлайну” та “пропозова” замість “пропозиції”) або відкидається (як “трактування” замість “тлумачення”). Пересічні люди не бачать в цьому проблеми, не розуміють, навіщо потрібна чистота мови (пуризм), лінуються згадувати, чим замінити запозичення.

На жаль, ЗМІ тільки сприяють захаращенню мови, хоча мали б виступати рушієм змін та бути зразком чистого мовлення.

Добре, що українська мова не є на 100% усталеною. Будь-який носій мови може вигадувати свої слова та пропонувати до вживання. Спочатку закинуті ентузіастами як мовна зухвалість, деякі слова вже знайшли прихильників та набули поширення в соціальних мережах та ЗМІ, як “світлина” замість “фотографії”, “речник” замість “спікеру” та “вподобайка” замість “лайку”. Дуже приємно бачити вивіску “Голярня”, а не “Барбершоп”.

Є дуже цікава Інтернет-сторінка slovotvir.org.ua, створена як майданчик для перекладів запозичених слів. Користувачі запропонували вже сотні відповідників, серед яких “стравопис” замість “меню”, “гортайчик” замість “планшету” та “зняток” замість “скріншоту”.

Якщо ЗМІ підхоплять ідею, то через 20 років постійного вживання люди забудуть, що то вигадані слова. Сама так свого часу вчинили чехи, словаки та хорвати. 1996 року Словаччина ухвалила закон, який передбачає значні стягнення за вживання іноземних слів у мас-медіа та змушує офіційні особи використовувати правильну словацьку мову.

Окремо стоїть проблема вживання русизмів у всіх сферах життя. І це трапляється не тільки в російськомовних та суржикомовних областях, а й на суто україномовній Галичині. Вживають, бо так зручно та так звикли.

Ще однією завадою поширенню української мови є сприйняття її молоддю як другорядної в порівнянні з англійською. Через це багато підписів та статусів у соцмережах робляться саме англійською, хоча читачами цього вмісту зазвичай є суто україномовні та російськомовні. Англійськомовні побажання та освідчення потрапляють навіть до листівок як надумана ознака певної статусності.

Козирь Валерія Станіславівна
Науковий керівник – канд. філос. наук, доц. Варипаєв О.М.
Державний біотехнологічний університет

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ВИКЛИКИ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Сучасний стан української мови є відображенням багатьох соціально-культурних і політичних факторів, які визначають її функціонування в суспільстві. У глобалізованому світі, де інформація поширюється миттєво, українська мова стикається з серйозними викликами, які потребують термінового вирішення. Необхідно усвідомити, що розвиток мови є не лише питанням культури, але й важливим соціальним завданням.

Сьогодні мова є основним елементом формування національної ідентичності, тому проблеми її розвитку заслуговують особливої уваги. Однією з основних проблем є використання української мови в повсякденному житті. Багато українців надавали перевагу російській мові, особливо в містах з розвинутою російськомовною інфраструктурою. З метою зміцнення статусу української мови необхідно розробити й реалізувати стратегії, які спонукатимуть населення до її активного використання в усіх сферах життя.

Освіта має вирішальне значення для розвитку української мови. Проте в багатьох навчальних закладах недостатньо уваги приділяється викладанню української мови та літератури.

Для покращення ситуації в освіті потрібно створити якісні навчальні матеріали українською мовою, а також забезпечити підготовку кваліфікованих викладачів, які зможуть ефективно навчати учнів та студентів.

Важливо інтегрувати українську мову у всі предмети, щоб стимулювати її використання в навчальному процесі.

Проблема терміносистеми є ще одним серйозним викликом для української мови. У наукових і технічних сферах часто використовуються запозичені терміни, що призводить до плутанини.

В Україні спостерігається відсутність єдиної терміносистеми, що негативно позначається на якості наукових комунікацій. Для вирішення цієї проблеми важливо розробити чіткі норми і правила щодо використання термінології, яка б відповідала міжнародним стандартам. Це стане запорукою зрозумілості та точності в наукових текстах і спілкуванні.

Державна мовна політика є важливим чинником, що впливає на статус української мови. В Україні існує потреба у впровадженні законодавчих актів, які б гарантували використання української мови у всіх сферах суспільного життя. Це стосується не лише освіти, але й медіа, бізнесу та державних установ.

Активне впровадження мовних норм допоможе підвищити престиж української мови серед населення. Необхідно забезпечити контроль за дотриманням мовного законодавства, а також стимулювати використання української мови через державні програми.

Мас-медіа відіграють ключову роль у популяризації української мови. Проте, незважаючи на зростання кількості українських телеканалів та радіостанцій, більшість контенту в інтернеті та на телебаченні досі представлено російською.

Створення нових медіа-платформ українською мовою є критично важливим кроком для заохочення населення до використання рідної мови. Крім того, важливо, щоб журналісти та медійники дотримувалися норм української мови у своїй роботі. Це сприятиме формуванню позитивного іміджу української мови в суспільстві.

Культура, як важлива складова мовного розвитку, має величезне значення для популяризації української мови. Наявність української мови в музиці, літературі, театрі та мистецтві є потужним чинником формування мовної ідентичності. Державна підтримка культурних ініціатив, які популяризують українську мову, допоможе привернути увагу молоді до рідної мови. Організація фестивалів, літературних конкурсів та виставок сприятиме розвитку української мови та залученню нових слухачів і читачів.

Мовні стереотипи та упередження, які існують у суспільстві, також є серйозною перешкодою для розвитку української мови. Часто наявні уявлення про "вищість" інших мов призводять до зневажливого ставлення до української. Для боротьби з такими стереотипами необхідно проводити інформаційні кампанії, що пояснюють важливість і цінність української мови.

Слід формувати у суспільстві позитивне ставлення до рідної мови, адже це має вирішальне значення для її збереження.

Окремо варто відзначити проблему мовної дискримінації. У деяких регіонах України українська мова може бути предметом насмішок або дискримінації, що демотивує людей до її використання. Для подолання цієї проблеми потрібно активно працювати над формуванням позитивного іміджу української мови у суспільстві. Це можливо через освітні програми, заходи, спрямовані на підвищення усвідомленості про важливість мови для національної ідентичності.

Сучасні технології також можуть стати важливим інструментом у розвитку української мови. Розробка мобільних додатків для вивчення української, онлайн-курсів та інтерактивних платформ може суттєво спростити процес вивчення мови.

Використання технологій дозволяє молоді легко отримувати доступ до ресурсів українською мовою, що сприятиме її популяризації. Активне залучення молоді до створення контенту українською мовою в соціальних мережах може також стати ефективним способом підвищення інтересу до рідної мови. На завершення, актуальні проблеми та виклики української мови вимагають комплексного підходу та активних дій з боку всіх членів

суспільства. Лише спільними зусиллями можна забезпечити збереження і розвиток української мови в умовах глобалізації.

Кожен з нас має відповідальність за популяризацію української мови в повсякденному житті. Успіх у цій справі залежить від готовності суспільства підтримувати українську мову та активно використовувати її в усіх сферах життя.

Курочка Яким Віталійович

Науковий керівник – канд. філос. наук, доц. Кобелева Д.Л.

Державний біотехнологічний університет

УКРАЇНСЬКА МОВА СЕРЕД МОЛОДІ: НОВІ ВИКЛИКИ І ТЕНДЕНЦІЇ

Стосовно даного питання, я склав перелік таких тез:

1. Зміна ставлення до української мови серед молоді. Більшість молодих людей починає сприймати українську не лише як державну мову, а як мову особистої ідентичності. Це частково зумовлено піднесенням патріотичних настроїв у зв'язку із суспільно-політичними подіями в країні.

2. Соціальні мережі та популярність українськомовного контенту. Багато популярних блогерів та інфлюенсерів, які спілкуються українською, сприяють її поширенню серед молоді. TikTok, YouTube, Instagram стають майданчиками для популяризації мови.

3. Проблема суржику. У повсякденному житті молоді часто використовуються елементи суржику – змішування української та російської мов. Це вказує на перехідний стан мовної культури, але також викликає занепокоєння щодо чистоти мови.

4. Зростання популярності українськомовної культури. Молодь почала споживати більше української музики, кіно, літератури, що створює новий культурний простір для спілкування українською мовою. Фестивалі, концерти та кінопокази українською набирають популярність.

5. Освіта і формування мовної культури. Сучасні освітні заклади відіграють ключову роль у вихованні мовної культури молоді. Проте спостерігаються виклики з якісним викладанням української мови, що впливає на рівень її використання в житті.

6. Українська мова в діловому середовищі. Молодь, що починає кар'єру, все частіше обирає українську для професійного спілкування, особливо в галузях інформаційних технологій, маркетингу та державної служби.

7. Інформаційна війна і мовна ідентичність. Події останніх років активізували інтерес молоді до української мови як символу національної ідентичності. Мова стала частиною національного спротиву, зміцнюючи позицію української серед молодих українців.

8. Багатомовне середовище. Багато молодих людей живе в багатомовних сім'ях або спілкується різними мовами, що створює виклики для формування стійкої мовної ідентичності.

9. Англіцизми та їхнє місце в українській мові. Популярність англійської мови серед молоді призводить до поширення англіцизмів. Це з одного боку свідчить про відкритість до глобалізації, але з іншого – викликає дискусії щодо збереження автентичності української мови.

10. Регіональні діалекти. Серед молоді зростає інтерес до збереження та відродження регіональних діалектів, які раніше могли сприйматися як провінційні. Це збагачує мовну культуру та розширює спектр використання мови.

11. Державна політика щодо підтримки української мови. Сьогодні держава сприяє розвитку української мови через законодавчі ініціативи та культурні програми, що мотивує молодь до її використання.

12. Українська мова як елемент соціальної відповідальності. Молоді люди дедалі частіше бачать вибір української мови як прояв громадянської позиції та відповідальності за збереження національної спадщини.